

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Nutsbasisschool Woonstede

Plaats : 's-Gravenhage
BRIN nummer : 19VU|C1
Onderzoeksnummer : 286455
Datum onderzoek : 12 januari 2016
Datum vaststelling : 2 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	15

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Nutsbasisschool Woonstede heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

De school behaalt, gezien haar leerlingenpopulatie, de laatste jaren zeer hoge eindresultaten op reken- en taalgebieden. De school vindt het echter ook heel belangrijk andere dan cognitieve vakken aan te bieden. Dit brede aanbod wordt door de leerlingen en ouders zeer op prijs gesteld.

De leerlingen worden goed gevolgd in hun ontwikkeling, en het onderwijs wordt hier steeds beter op aangepast. Opvallend is hoeveel interactie tussen leerlingen er was tijdens de lesobservaties, die samen met directieleden en intern begeleider zijn uitgevoerd.

De school onderneemt veel activiteiten om de ouders zoveel mogelijk bij de school en het onderwijs aan hun kinderen te betrekken. De school betreurt het dat dit niet lukt bij alle ouders.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten				•	

De leerlingen op Nutsschool Woonstede behalen al jaren zeer hoge eindresultaten op reken- en taalgebieden. Dit is extra bijzonder omdat een groot percentage leerlingen met ontwikkelingsachterstanden de school in groep 1 binnenkomt, ondanks de nauwe samenwerking met de peuterspeelzaal. Vanaf groep 5 trekken de schoolprestaties bij. En dit zet zich overwegend voort in de hoge scores op de eindtoets in groep 8.

De school kan zich nog verder verdiepen in het creëren van een doorgaande lijn in aanbod en didactiek ook voor individuele leerlingen, zodat het percentages zittenblijvers omlaag kan.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

Het lesstofaanbod op de school is eigentijds en zeer breed. Om alle talenten een kans te geven is er veel aandacht en tijd ingeroosterd voor creatieve vakken en gymnastiek. Hiervoor zijn deskundige vakleerkrachten beschikbaar. Tevens zijn de sociale vaardigheden en burgerschapsvaardigheden belangrijk op deze

school. Hier wordt niet alleen binnen maar ook buiten de school aandacht aan besteed: in de natuur, in het politieke hart van Den Haag en bij culturele instellingen.

De leerkrachten en de intern begeleider volgen de vorderingen van de leerlingen. Niet alleen de vaardigheidsgroei is in beeld, maar ook de oorzaken van sterke groei of stagnatie. De school kan nog beter worden in het in beeld brengen van de groei of stagnatie van de leerlingen op de minder goed meetbare vakken zoals bijvoorbeeld spreken, tekenen en geschiedenis. De leerkrachten beheersen de basisvaardigheden van het pedagogisch en didactisch handelen goed. Het gevolg is dat de leerlingen overwegend sterk betrokken zijn bij de lessen en geconcentreerd aan het werk zijn. Op een heel natuurlijke wijze organiseren de leerkrachten interactie en samenwerking tussen de leerlingen, waar de leerlingen veel van opsteken. Een andere positieve constatering binnen het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten is dat zij leerlingen steeds meer verantwoordelijk maken voor hun eigen leerproces. De volgende stap voor de school kan zijn om tijd te vinden om de beter presterende leerlingen ook op hun niveau instructies te geven. Samen met het samenwerkingsverband Passend onderwijs en een schoolbegeleidingsdienst maakt de school ontwikkelingsperspectieven voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze perspectieven worden periodiek en uitgebreid geëvalueerd, wat leidt tot aanpassingen in het onderwijs. Het is goed om te zien dat de school niet te lang alleen probeert problemen op te lossen, maar ook extern deskundigen raadpleegt.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Er heerst een plezierige sfeer in het nieuwe schoolgebouw. De gesprekken met de ouders en de leerlingen laten ook zien dat er een prettig maar ook amiteus leerklimaat ervaren wordt. De focus ligt duidelijk op leren en de school streeft naar hoge opbrengsten op zowel cognitieve als creatieve vakken.

Er zijn duidelijke regels, leerlingen treden op als mediator, als dat al nodig is. Want iedereen voelt zich veilig op school en er zijn nauwelijks incidenten, zeggen alle gesprekspartners.

Het gevoel van veiligheid bij leerlingen en ouders wordt gevolgd met verschillende instrumenten. De school gaat na waar dubbelingen zitten in die instrumenten en of het peilen met één instrument ook voldoende kan zijn, dan wel dat bij gebruik van één instrument witte vlekken ontstaan.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De school werkt voortdurend aan het verbeteren van het onderwijs. Bij de leerkrachten is hier draagvlak voor en zij participeren hier ook bij. De bekwaamheid van elk teamlid wordt bekeken en eventueel met scholing aangevuld. Collegiale consultatie is op school ingevoerd en wordt door de leerkrachten erg op prijs gesteld. Ze gaan ook bij collega's op andere scholen kijken.

Het jaarplan is onder andere gebaseerd op evaluaties van de resultaten en het onderwijsleerproces. Deze evaluaties kunnen nog verbeterd worden. De trendanalyses van de resultaten zijn vooral beschrijvend. Een nadere analyse en diagnose van de oorzaken krijgt te weinig aandacht. Vanaf komend voorjaar zal ook de quick scan van de kwaliteit van het onderwijs uitgebreid worden met "verdiepingskaarten". Tevens start het bestuur met het organiseren van collegiale consultatie tussen scholen, zodat ook externe ogen meekijken met de zelfevaluaties van de school.

De school zet veel activiteiten in om de ouders te betrekken bij de school en de ontwikkeling van hun kinderen. Het meedoen van ouders met huiswerk en de instructie van de juf hoe je een prentenboek voorleest, zijn hier goede voorbeelden van.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Nutsbasisschool Woonstede.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Wij hebben het bezoek als plezierig en inspirerend ervaren. Er was een open sfeer en alle betrokkenen konden eerlijk en vrijuit spreken.

Aandacht voor de doorgaande lijnen wat betreft aanbod en didactiek is een punt waar meer aandacht aan gegeven kan worden. We hebben dit proces al ingezet. Eén leerkracht is aan het inventariseren waar we de doorgaande lijnen nog kunnen verbeteren en in overleg met directie en IB wordt er een plan gemaakt en uitgevoerd.

Trendanalyses gaan we beter analyseren en diagnosticeren, zodat de oorzaken van het een en ander nog duidelijker worden.

Het is jammer dat wanneer er negen van de tien standaarden een GOED krijgen, wij als beoordeling het basisarrangement krijgen en niet een GOED.

Het bestuur onderschrijft op hoofdlijnen en op veel details de bevindingen van de Inspecteur. Het bestuur weet dat dit team en deze directeur alles in het werk stellen om aandachtspunten in beeld te krijgen en daarbij gerichte acties te plannen en uit te voeren. Op die manier bereiken zij al gedurende een langere periode dat het onderwijs en de onderwijsontwikkeling bij hen in goede handen zijn. Daar waar mogelijk en noodzakelijk zal het bestuur team en directie ondersteunen dit proces vast te houden.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Nutsbasisschool Woonstede.

Op 12 januari 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer

leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële

voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.